

Secessie

Kwartaalblad voor de Studie van Separatisme en Directe Democratie

De kleinste staten zullen de grootste zijn

Dr. Alexandra COLEN: Small is beautiful	2
Prof. dr. Enrico SPOLAORE: De deugzaamheid van de kleintjes	3
Prof. dr. Hans-Hermann HOPPE: Over centralisering en afscheiding	10
Dr. Paul BELIEN: Vrijheid in kleine staten	17
Dr. Jos VERHULST: Referenda en de wil van de burgers	24

Over centralisering en afscheiding

Prof. Hans-Hermann Hoppe verwerpt de politiek-correcte stelling dat centralisering goed en progressief is. Volgens Hoppe is secessie geen anachronisme. Integendeel, het is de meest vooruitstrevende historische kracht van onze tijd.

Een staat is een territoriale entiteit die over een dwangmonopolie beschikt. Het is een instelling die gerechtigd is om op een voortdurende en geïnstitutionaliseerde wijze de eigendomsrechten van private eigenaars te schenden en dit via onteigening, de heffing van belastingen en andere wettelijke regelingen. Aangezien overheidsvertegenwoordigers hun eigen belang nastreven, is het zo dat alle staten en regeringen van dit monopolie gebruik maken en dat ze een neiging vertonen om hun burgers altijd meer uit te buiten. Dit komt enerzijds neer op een uitbreiding van de interne regulering en een verhoging van de belastingen. Anderzijds leidt dit tot een territoriale uitbreiding. Het is dit laatste aspect dat ik hier zal toelichten.

Staten zullen altijd trachten om hun belastinginkomsten te verhogen en hun binnenlandse bemoeienis en regulering uit te breiden. Hierdoor komen ze evenwel in conflict met andere, concurrerende staten. De wedijver tussen staten als territoriale entiteiten met een dwangmonopolie is per definitie eliminerend. In een bepaald territorium kan er immers maar één entiteit zijn die over het monopolie van dwang beschikt en belasting heft. De concurrentiestrijd tussen verschillende staten leidt er dus toe dat er een tendens bestaat naar een verhoogde politieke centralisering en uiteindelijk naar één enkele wereldstaat.

Hans-Hermann Hoppe in Antwerpen.

Een terugblik op de geschiedenis van het Westen bevestigt deze stelling. In het begin van het millenium bestond Europa uit duizenden onafhankelijke politieke eenheden. Vandaag bestaan er enkel nog een paar dozijn. Toegegeven, er waren anderzijds ook decentraliserende krachten. Zo was er de voortdurende desintegratie van het Ottomaanse Rijk vanaf de zestiende eeuw tot aan de Eerste Wereldoorlog en de oprichting van het moderne Turkije. Vanaf de periode van zijn grootste expansie onder Karel V bevond het Habsburgse Rijk zich in een voortdurende staat van ontbinding, totdat het uiteindelijk verdween na de Eerste Wereldoorlog en het moderne Oostenrijk in 1918 werd opgericht. Nog zeer recentelijk stelden we met onze eigen

ogen de implosie van het Sovjet-rijk vast. Vandaag bevinden zich meer dan een dozijn onafhankelijke staten op het gebied van de vroegere Sovjet-Unie. Het vroegere Joegoslavië bestaat nu uit Slovenië, Kroatië, Servië, Macedonië en Bosnië. Ook de Tsjechen en Slovaken zijn uit elkaar gegaan en hebben hun eigen staten opgericht. De overheersende tendens was evenwel juist de omgekeerde richting, namelijk de centralisering.

In de tweede helft van de 17de eeuw bestond Duitsland bijvoorbeeld uit zo'n 234 landen, 51 vrije steden en 1.500 onafhankelijke adellijke landgoeden. Reeds in het begin van de 19de eeuw was het totale aantal van deze drie entiteiten gedaald tot beneden vijftig. In 1871 vond de Duitse eenmaking

plaats. In Italië was er een gelijkaardig scenario. Zelfs kleine staten kenden een geschiedenis van expansie en centralisering. Zwitserland begon in 1291 als een confederatie van drie onafhankelijke kantonstaten. In 1848 was het één federale staat met enkele dozijnen kantonale provincies geworden.

Vanuit een globaal perspectief bekeken, is het daarenboven zo dat de mensheid meer dan ooit is geëvolueerd naar de oprichting van een soort van wereldregering. Zelfs voor de ontbinding van de Sovjet-Unie, oefenden de Verenigde Staten een hegemonie uit over West-Europa (in het bijzonder over West-Duitsland) en Japan en Zuid-Korea door de aanwezigheid van Amerikaanse troepen en militaire basissen, door de NATO- en SEATO-pacten, door de positie van de Amerikaanse dollar als de sterkste internationale reservemunt, door de Amerikaanse centrale bank als de 'lener' en 'de voorziener van liquiditeiten' voor het gehele Westerse banksysteem en door instellingen zoals het Internationaal Monetair Fonds (IMF), de Wereldbank, en de recentelijk opgerichte Wereldhandelsorganisatie (WTO). Daarnaast is het zo dat onder deze Amerikaanse hegemonie, West-Europa zich politiek steeds verder heeft geïntegreerd. Met de recente oprichting van een Europese Centrale Bank en een Europese munt is de Europese Gemeenschap bijna voltooid. Gelijkzeitig is de Noordamerikaanse Vrijhandelsovereenkomst (NAFTA) een belangrijke stap in de politieke integratie van het Amerikaanse continent. Nu het Sovjet-rijk en zijn militaire dreiging is verdwenen, zijn de Verenigde Staten de enige en onbetwistbare militaire supermogendheid en 'politiemacht'.

Politieke integratie en economische integratie zijn twee totaal verschillende fenomenen.

Politieke versus economische integratie

Volgens de orthodoxe visie is centralisering in het algemeen een 'goede' en progressieve ontwikkeling. Desintegratie en secessie (afscheiding) zijn daarentegen een anachronisme, zelfs indien ze soms onvermijdelijk zijn. Aanhangers van deze visie stellen dat grotere politieke eenheden – en uiteindelijk één enkele wereldregering – leiden tot grotere markten en tot een toename van rijkdom. Zij wijzen erop dat de economische welvaart door de toegenomen centralisering enorm is verhoogd. Deze orthodoxe visie is evenwel niet correct. Ze illustreert enkel dat de geschiedenis altijd door de overwinnaars wordt geschreven. Vooreerst tonen correlatie of tijdelijke samenloop nog geen causaal verband aan. Daarnaast is het zo dat de verhouding tussen economische welvaart en centralisering niet alleen zeer verschillend maar bijna het omgekeerde is van wat de conventionele leer stelt.

Politieke integratie (centralisering) en economische integratie (de integratie van de markt) zijn twee totaal verschillende fenomenen. Politieke integratie houdt in dat de staat zijn belasting- en onteigeningsbevoegdheid over een groter territorium uitbreidt. Economische integratie is daarentegen de uitbreiding van de interpersoonlijke en interregionale verdeling van arbeid en marktdeelnamen. Door de heffing van belastingen en het reguleren van private eigenaars en marktinkomens handelen alle regeringen in principe contraproductief. Zij *vermindere*n namelijk marktdeelnamen en de vorming van economische rijkdom. Er bestaat geen rechtstreekse relatie tussen territoriale omvang en economische integratie. Zwitserland en Albanië zijn allebei kleine landen. Zwitserland heeft een hoge mate aan economische integratie, Albanië niet. Zowel de Verenigde Staten als de vroegere Sovjet-Unie zijn enorm groot. Terwijl er evenwel in de Verenigde Staten sprake is van een grote verdeling van arbeid en van een hoge marktdeelnamen, was er bijna geen economische integratie in de Sovjet-Unie waar praktisch geen private eigendom van kapitaal bestond.

Centralisering kan dus gepaard gaan met economische vooruitgang of integendeel met een achteruitgang. Er is economische vooruitgang wanneer een minder belastende en regulerende regering zijn territorium uitbreidt ten

coste van een regering die zijn onderdanen meer uitbuit. Indien het omgekeerde evenwel plaats vindt, impliceert centralisering economische desintegratie en achteruitgang.

Onrechtstreeks verband

Er is evenwel een zeer belangrijke onrechtstreekse relatie tussen omvang en economische integratie. Een centrale regering die regeert over enorme gebieden – en dit geldt nog meer voor één enkele wereldregering – wordt niet gecreëerd ab ovo. Alle instellingen die de bevoegdheid hebben om belastingen te heffen en private eigenaars te reguleren, beginnen als kleine eenheden. Een kleine omvang leidt evenwel tot gematigdheid. Een kleine regering heeft immers vele nabije concurrenten. Als een dergelijke regering zijn onderdanen duidelijk meer belast en reguleert dan zijn concurrenten, zal er zeker sprake zijn van een vlucht van arbeid en kapitaal met een verminderde toekomstige belastingopbrengst als gevolg. Nemen we bijvoorbeeld een gezin of een dorp, als onafhankelijk territorium. Zou een vader zijn zoon, of een burgemeester zijn dorp, kunnen aandoen wat de regering van de Sovjet-Unie zijn onderdanen (de ontzegging van elk recht op privé-eigendom) of wat regeringen in gans West-Europa en de VS hun burgers aandoen (de onteigening tot bijna 50 procent van de productieve output). Uiteraard niet. De zoon zou onmiddellijk in opstand komen. De mensen van het dorp zouden onmiddellijk emigreren naar een ander dorp of zouden de burgemeester afzetten.¹

Dat het kapitalisme – de uitbreiding van de marktdeelname en van de economische groei – in het Westen is ontstaan, is juist te danken aan het feit dat het toenmalige Europa bestond uit een gedecentraliseerde machtsstructuur met onnoemelijk veel onafhankelijke politieke eenheden.² Dit is in volledige tegenspraak met de politiek-correcte en conventionele stellingname. Het is geen toeval dat het kapitalisme eerst bloeide in extreem politiek gedecentraliseerde gebieden: in de noordelijke Italiaanse stadsstaten, in het zuiden van Duitsland, en in de afgescheiden Noordelijke Nederlanden.

De wedijver tussen kleine staten om zoveel mogelijk onderdanen te belasten, brengt hen met elkaar in conflict. Tengevolge van interstatelijke conflicten gedurende meerdere eeuwen, hebben enkele staten hun gebieden uitgebreid terwijl andere staten werden geëlimineerd of geïncorporeerd in andere staten. Welke staten in dit proces van eliminerende concurrentie de bovenhand halen, hangt af van vele factoren. Op lange termijn is evenwel de relatieve hoeveelheid economische grondstoffen die een regering ter beschikking heeft, bepalend. Door de heffing van belastingen en door regulering, dragen regeringen niet positief bij tot de creatie van economische rijkdom. Integendeel, ze putten uit bestaande rijkdom.

Regeringen kunnen evenwel negatief inwerken op hun bestaande hoeveelheid rijkdom. In het geval dat alle factoren onveranderd blijven, leidt een lagere belasting- en reguleringsdruk tot een grotere groei van de bevolking (omwille van interne redenen en van immigratiefactor) en tot een grotere hoeveelheid geproduceerde rijkdom waaruit de regering dan kan putten in zijn wedijver met nabije concurrenten. Omwille van die reden neemt centralisering dikwijls toe. Er is een duidelijke tendens dat staten die hun economieën weinig belasten en reguleren (de zogenaamde liberale staten), hun concurrenten overwinnen en hun gebied uitbreiden ten koste van niet-liberale staten. Dit verklaart het uitbreken van de 'Industriële Revolutie' in het gecentraliseerde Engeland en Frankrijk en verklaart ook waarom in de loop van de 19de eeuw West-Europa de rest van de wereld begon te domineren en waarom dit kolonialisme in het algemeen nog voortschreed. Het verklaart ook de opgang van de Verenigde Staten tot de rang van supermacht in de loop van de 20ste eeuw.

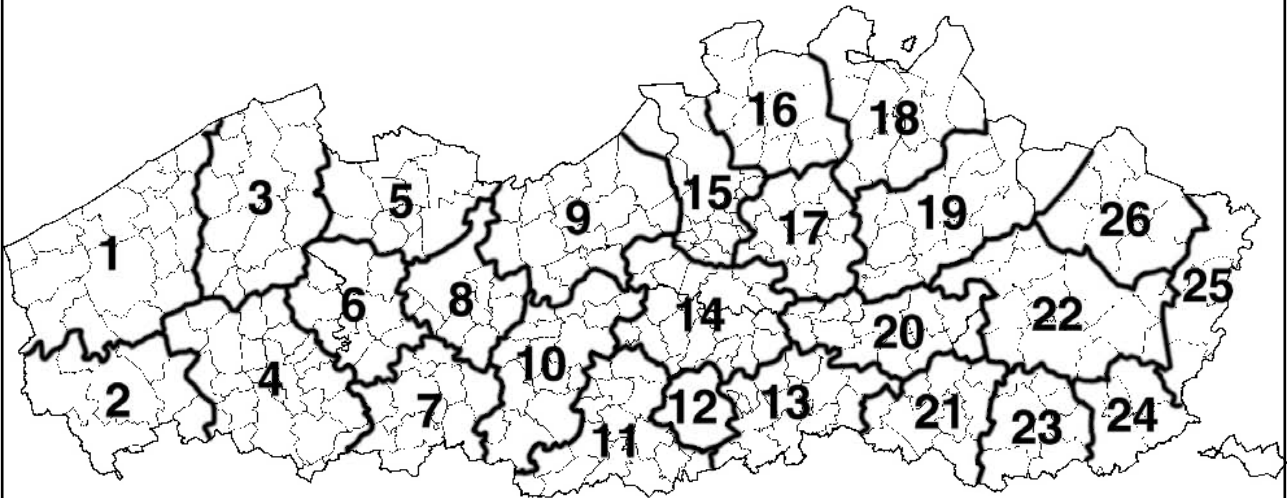
Een kleine omvang leidt tot gematigdheid.

¹ Politieke concurrentie is derhalve veel effectiever in de beperking van het natuurlijke streven van een regering om zijn 'uitbuitingsbevoegdheden' uit te breiden dan interne grondwettelijke beperkingen. De 'public choice' theoretici of theoretici van 'constitutional economics' die dergelijke grondwetten trachten te ontwerpen zijn hopeloos naïef. Grondwettelijke hoven en hoogste rechters maken immers juist deel uit van het regeringsapparaat dat zij verondersteld worden te beperken. Waarom zouden zij de macht van de organisatie die hen geld en prestige verleent, beknotten? Deze stellingnames zijn niet alleen theoretisch inconsistent maar missen ook elke historische grondslag. Het tiende amendement van de Amerikaanse Grondwet bevat een uitdrukkelijke beperking van de macht van de centrale regering. Het is evenwel het Amerikaanse Hooggerechtshof zelf die dit amendement volledig overboord heeft gegooid. Ondanks de grondwettelijke verankering van privé-eigendom in de (West)duitse grondwet, heeft het Duitse Grondwettelijk Hof na de Duitse eenmaking in 1990 gesteld dat alle communistische onteigeningen door de Duitse Democratische Republiek geldig zijn. De (West)duitse staat eigende zich meer dan 50 procent van de oppervlakten die dienden voor landbouw in het vroegere Oost-Duitsland toe, terwijl deze gronden volgens een letterlijke lezing van de grondwet terug aan hun vroegere eigenaars moesten worden gegeven.

² Het belang van internationale 'anarchie' voor de opgang van het Europese kapitalisme wordt terecht beklemtoond door Jean Baechler. In zijn werk *The Origins of Capitalism* schrijft hij onder andere: "De voortdurende expansie van de markt, zowel in effectiviteit als in intensiteit, was het gevolg van de afwezigheid van een politieke ordening die geheel West-Europa omvatte." (p. 73).

Vlaanderen barst!

Bij wijze van *spielerei* hebben wij Vlaanderen, naar analogie met het evenveel inwoners tellende Zwitserland, ingedeeld in 26 kantons. Zo zou een toekomstige Zuidnederlandse Confederatie er kunnen uitzien.

1. Westhoek	10. Denderland	19. Zuiderkempen
2. Land van Ieper	11. Pajottenland	20. Hageland
3. Brugse Vrije	12. Vrijstaat Brussel	21. Land van Tienen
4. Land van Kortrijk	13. Land van Leuven	22. Hoge Kempen
5. Meetjesland	14. Land van Mechelen	23. Land van Loon
6. Hart van Vlaanderen	15. Vrijstaat Antwerpen	24. Haspengouw
7. Land van Oudenaarde	16. Voorkempen	25. Maasland
8. Vrijstaat Gent	17. Neteland	26. Oosterkempen
9. Waasland	18. Noorderkempen	

Naarmate het proces van overwinningen van meer liberale regeringen op minder liberale regeringen voortschrijdt – hoe groter de gebieden, hoe kleiner het aantal concurrenten en hoe meer afgelegen de overblijvende concurrenten, en dus hoe duurder internationale migratie – wordt een regering minder en minder gestimuleerd om zijn binnenlands liberaal beleid verder te zetten. In de huidige internationale situatie waarin we meer en meer toegroeien naar één wereldstaat, zijn er nog maar weinig verschillen. Overal waar we naar toegaan, worden we geconfronteerd met dezelfde belasting- en reguleringsstructuur. Daar een regering niet meer moet vrezen voor een mogelijk probleem van emigratie – vlucht van arbeid en kapitaal – is een belangrijke rem op de uitbreiding van de macht van een regering weggefallen. Dit verklaart de ontwikkelingen van de 20ste eeuw: met en na de Eerste Wereldoorlog – en nog meer na de Tweede Wereldoorlog – verwierven de Verenigde Staten de hegemonie over West-Europa en werden ze de erfgenaam van de voormalige Europese uitgestrekte koloniale gebieden.

Een beslissende stap in de richting naar een globale eenmaking werd gezet met de oplegging van een *pax Americana*. Gedurende die ganse periode is er in de Verenigde Staten, West-Europa en het grootste gedeelte van de wereld een gestadige groei van regeringsmacht, belastingen en onteigeningen geweest.

De voordelen van secessie

Uitgaande van sociale en economische theorieën en van de geschiedenis houd ik hier een pleidooi voor secessie.

In het begin betekende secessie gewoon dat de controle over de nationale welvaart door een grotere, centrale regering naar een kleinere, regionale regering werd overgeheveld. Of een dergelijke overdracht tot meer of minder economische integratie en rijkdom leidt, hangt grotendeels af van het beleid van die regionale regering.

De eenvoudige handeling van secessie heeft evenwel reeds een positieve impact op de productie omdat een van de belangrijkste redenen voor een afscheiding juist de overtuiging is van de secessionisten dat zij en hun gebied worden uitgebuit door anderen. Zo waren de Slovenen er (terecht) van overtuigd dat zij op een systematische wijze werden bestolen door de Serviërs en door de door Serviërs gedomineerde centrale Joegoslavische regering. De Baltische volkeren namen aanstoot aan het feit dat ze een cijns moesten betalen aan de Russen en aan de door de Russen gedomineerde regering van de Sovjet-Unie.³ Tengevolge van een secessie worden door hegemonie gekenmerkte binnenlandse verhoudingen vervangen door contractuele, wederzijds voordelige, buitenlandse verhoudingen. In plaats van gedwongen integratie is er vrijwillige afscheiding.

Gedwongen integratie, zoals ook geïllustreerd door maatregelen als rentecontroles, 'positieve discriminatie,' anti-discriminatie wetten en vrije immigratie creëert spanning, haat en conflict. Vrijwillige afscheiding leidt daarentegen tot harmonie en vrede. Onder een systeem van gedwongen integratie kan elke fout worden toegerekend aan een 'vreemde' groep of cultuur. Elk succes wordt daarentegen door de eigen prestaties verklaard. Er bestaat zodoende vrijwel geen enkele reden waarom culturen iets van elkaar zouden willen leren. Onder een systeem van 'afzonderlijk maar gelijk' wordt men met de werkelijkheid van culturele diversiteit, en in het bijzonder met zeer zichtbare verschillende rangen van culturele vooruitgang geconfronteerd. Een zich afscheidend volk kan zijn positie enkel behouden of verbeteren tegenover een concurrerend volk door een selectief leerproces. Meer bepaald dient het de bekwaamheden, kenmerken, praktijken en regels van meer gesofisticeerde samenlevingen te imiteren, op te nemen, en, indien mogelijk, te verbeteren. Anderzijds moet dit volk er zich voor hoeden de kenmerken van minder ontwikkelde samenlevingen over te nemen. Secessie stimuleert een samenwerkingsproces van culturele selectie en ontwikkeling en geen neerwaartse nivellering van culturen zoals onder gedwongen integratie.⁴

Aangezien alles afhangt van het binnenlands beleid van de nieuwe regionale regering en er geen rechtstreeks verband bestaat tussen omvang en economische integratie, is er daarenboven een belangrijk onrechtstreeks verband. Net zoals politieke centralisering leidt tot economische desintegratie, bevordert secessie integratie en economische ontwikkeling. Ten eerste houdt secessie altijd in dat een kleinere bevolking zich afscheidt van een grotere bevolking. Het is dus een stem voor private, gedecentraliseerde eigendom die ingaat tegen het beginsel van democratie (het regeren bij meerderheid) in grote groepen. Nog belangrijker is het feit dat secessie altijd meer mogelijkheden biedt voor interregionale migratie. Een secessionistische regering wordt ogenblikkelijk geconfronteerd met de dreiging van emigratie. Teneinde zijn meest produktieve onderdanen niet te verliezen, moet een dergelijke regering een liberaler binnenlands beleid (toelaten van meer private eigendom en minder regulering en belasting) voeren dan zijn burens.⁵

Met evenveel gebieden als gezinnen, dorpen, of steden, worden de mogelijkheden voor emigratie omwille van economische redenen gemaxima-

³ Een van de doorslaggevende redenen van de beslissing van de Zuidelijke Confederatie om zich af te scheiden van de Unie, was de *Morrill Tariff Act* van 1861 die een douaneheffing invoerde van 47 procent op de waarde van alle geïmporteerde goederen. Het toenmalige Zuiden exporteerde drie vierde van zijn landbouwproductie en importeerde de meeste afgewerkte producten. De douaneheffing impliceerde dat het Zuiden gedwongen was om hogere heffingen te betalen die dan naar het Noorden gingen om inefficiënte noordelijke fabrieken en arbeiders te subsidiëren.

⁴ Ongeacht hetgeen de 'gelijkheidspropaganda' verkondigt, zijn er enorme verschillen met betrekking tot de graad van culturele ontwikkeling in bijvoorbeeld het vroegere Joegoslavië tussen Slovenen, Kroaten, Serviërs en Albanese Kosovaren en/of tussen katholieken, orthodoxen en moslims, en in de vroegere Sovjet-Unie tussen Letten, Esten, Litouwers, Duitsers, Polen, Oekraïeners, Russen, Georgiërs, Roemenen, Armeniërs, Tsjetsjenen en zo voort. Het ogenblikkelijk gevolg van de politieke scheiding tussen deze cultureel verschillende volkeren is een grotere verscheidenheid van regeringen en maatschappelijke organisaties. Alhoewel vanuit het standpunt van economische integratie en welvaart, sommige van de nieuwe onafhankelijke regeringen en hun sociale beleiden slechter zullen zijn dan de vroegere centrale regering, zullen andere beter zijn. Zo is het voor de Azeri's een slechte zaak dat ze nu door een eigen regering worden geregeerd dan door de vroegere Russen. Anderzijds zijn de sociale beleiden van de regeringen van het huidige onafhankelijke Estland, Letland en Litouwen een verbetering tegenover het vroegere beleid van de Russische regering. Kroaten doen het economisch veel beter dan onder de vroegere door Serviërs gecontroleerde centrale regering. Secessie elimineert dus niet de culturele verschillen maar benadrukt deze juist. Precies in de blootlegging van de culturele verschillen en de verschillende rangorde van de sociaal-economische ontwikkeling van de verschillende volkeren, zal secessie op termijn de beste stimulans zijn voor de culturele en economische vooruitgang van alle volkeren, zowel ontwikkelde als onderontwikkelde.

⁵ Een prachtig voorbeeld van de hervormingsdruk die uitgaat van emigratie is het geval van het vroegere Oost-Duitsland. Nadat het onder controle van de Sovjet-Unie was gekomen en dus socialistisch was geworden, vond er vanuit Oost-Duitsland ogenblikkelijk een massale emigratie van mensen plaats. Deze werd enkel gestopt door de oprichting van het IJzeren Gordijn. Toen het socialistische Hongarije zijn grensbewaking verslaptte startte de emigratie opnieuw. Vooral deze gebeurtenissen leidden tot de val van het Honnecker-regime in Oost-Duitsland.

liseerd en de macht van een regering over een binnenlandse economie geminimaliseerd. Hoe kleiner het land, des te groter de druk zal zijn om te kiezen voor vrije handel, eerder dan voor protectionisme. Elke regerings-tussenkomst inzake buitenlandse handel beperkt de waaier aan mogelijkheden van wederzijds voordelige interterritoriale handel en uitwisselingen en leidt aldus tot relatieve verarming, zowel in het eigen land als in het buitenland. Hoe kleiner het land en zijn interne markt, hoe dramatischer dit effect.

Een land met de omvang van de Verenigde Staten kan bijvoorbeeld een hoge levensstandaard behouden, zelfs als het een einde zou maken aan alle

buitenlandse handel. Voorwaarde is natuurlijk dat het een onbeperkte interne kapitaal- en consumenten-goederenmarkt bezit. Als daarentegen voornamelijk Servische steden of gebieden zouden afscheiden van Kroatië en hetzelfde protectionistische beleid zouden voeren, zouden ze tenonder gaan. Laten we een huisgezin nemen als de kleinst denkbare secessionistische entiteit. Door deelname in een systeem van onbeperkte vrije handel, kan zelfs het kleinste gebied tenvolle worden geïntegreerd in de wereldmarkt en profiteren van elk voordeel van de arbeidsverdeling. De eigenaars van dit gebied zouden de rijkste mensen van de aarde kunnen zijn. Het louter bestaan van één enkel rijk individu waar ook ter wereld is hiervan het

Onder een systeem van "afzonderlijk maar gelijk" wordt men met culturele diversiteit geconfronteerd.

levende bewijs. Als dezelfde leden van het huisgezin zouden beslissen om een einde te maken aan alle interterritoriale handel, zou dit leiden tot armoede en dood.

Secessie bevordert ook *monetaire* integratie. Het proces van centralisering heeft geleid tot monetaire desintegratie: de vervanging van de vroegere internationale geldstandaard (zoals goud) door het dollar-systeem van vrij fluctuerende door de regering/overheid uitgegeven bankbiljetten, d.w.z. een mondiaal kartel van valsmunters geleid door de Amerikaanse regering. Zulk een systeem van vrij fluctuerende munten/bankbiljetten – het ideaal monetair model van Milton Friedman – is evenwel geen monetair systeem in de strikte zin van het woord. Het is een systeem van gedeeltelijke ruilhandel. Het is disfunctioneel. Omdat het uitwisseling meer bemoeilijkt dan vergemakkelijkt, gaat het in tegen de eigenlijke doelstelling van geld. Dit wordt overduidelijk van zodra men erkent dat het voor de economische theorie niet uitmaakt hoe grenzen getrokken worden. Indien men uitgaat van de meest verregaande profileratie van steeds kleiner wordende gebieden en uiteindelijk komt tot de situatie waarin elk gezin zijn eigen land vormt, wordt de absurditeit van Friedmans voorstellen duidelijk. Indien ieder gezin immers zijn eigen papiergeld zou uitgeven, zou de wereld terug evolueren naar ruilhandel. Niemand zou het geld van elkaar aanvaarden, economische berekeningen zouden onmogelijk worden, en het handelsverkeer zou gewoon stilvallen.

Uit dit theoretisch inzicht volgt dat secessie, indien dit proces ver genoeg gaat, monetaire integratie bevordert. In een wereld van honderdduizenden onafhankelijke politieke eenheden zou ieder land het huidige monetair systeem, dat verantwoordelijk is voor de grootste wereldwijde inflatie in de

geschiedenis van de mensheid, moeten verlaten en terug moeten kiezen voor een internationaal geldsysteem gebaseerd op een grondstof zoals de goudstandaard.

Nieuwe wereldorde

Secessie en de groei van separatistische en regionalistische bewegingen over heel de wereld, zijn geen anachronisme maar integendeel potentieel de meest vooruitstrevende historische krachten, nu we na het einde van de Sovjet-Unie meer dan ooit zijn geëvolueerd naar een 'nieuwe wereldorde.' Secessie vergroot etnische, taalkundige, godsdienstige en culturele diversiteit, nadat eeuwen van centralisering honderden unieke culturen hebben uitgeroeid. Secessie zal de gedwongen integratie die een gevolg is van centralisering beëindigen. In plaats van maatschappelijke tweedracht en culturele gelijkschakeling zal het de vreedzame concurrentie van verschillende, territoriaal gescheiden culturen bevorderen. Meer in het bijzonder zal secessie het immigratieprobleem oplossen waarmee de landen van West-Europa en de Verenigde Staten momenteel kampen. In de huidige situatie is het zo dat wanneer de centrale regering immigratie toelaat, hij deze immigranten toelaat om zich te begeven naar de ogenblikkelijke nabijheid van zijn inwoners, ongeacht het feit of deze inwoners dit nu willen of niet. 'Vrije immigratie' is dus voor een groot deel gedwongen integratie. Secessie lost dit probleem op doordat het toelaat dat kleinere territoria elk hun eigen toelatingsbeleid hanteren en onafhankelijk bepalen met wie ze zich willen associëren op hun gebied en met wie ze liever op een afstand willen samenwerken.

Ten laatste is het zo dat secessie economische integratie en ontwikkeling bevordert. Het proces van centralisering heeft geleid tot de creatie van een door de Verenigde Staten gedomineerd internationaal regeringskartel van gecontroleerde migratie, handel en ongedekt papiergeld, steeds meer drukkende regeringen, een geglobaliseerde welzijn/oorlogsvoering geleide economie en economische stagnering of zelfs dalende levensstandaarden. Secessie, als het voldoende uitgebreid is, kan dit allemaal veranderen. De wereld zou bestaan uit tienduizenden onderscheiden landen, regio's en kantons, en honderdduizenden onafhankelijke vrije steden zoals de huidige 'abnormaliteiten' Monaco, Andorra, San Marino, Liechtenstein, Hong Kong en Singapore. Secessie zou leiden tot grotere mogelijkheden voor economisch gemotiveerde migratie. De wereld zou dan bestaan uit kleine liberale regeringen die economisch geïntegreerd zijn door vrije handel en door een internationaal geldstandaard zoals goud. Het zou een wereld zijn met een ongekende welvaart, economisch groei en culturele ontwikkeling.⁶

Hans-Hermann Hoppe*

Vrijwillige afscheiding leidt tot harmonie en vrede.

⁶ Op 23 oktober 1823 – een periode waarin Duitsland versplinterd was in 39 onafhankelijke staten – stelde de grootste Duitse schrijver en dichter Johann Wolfgang von Goethe (1749-1832) dat juist de veelheid van vrije steden en vorstendommen de bron was van welvaart en de bloeiende Duitse cultuur. Al deze entiteiten droegen bij tot de culturele bloei en de economische welvaart op heel het Duitse grondgebied. Ze zouden deze rol evenwel verliezen indien ze zouden worden opgeslorpt in een politiek ééngemaakt Duits Rijk.

* Prof. dr. Hans-Hermann Hoppe is hoogleraar economie aan de Universiteit van Nevada in Las Vegas (UNLV). Hij is hoofdredacteur van *The Journal of Libertarian Studies* en auteur van diverse boeken, waaronder *Democracy – The God that Failed* (Transaction, 2001).